

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

Przegląd VI wspólnotowego programu działania w zakresie środowiska naturalnego i określenie priorytetów VII programu

P7_TA(2012)0147

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie przeglądu szóstego wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego oraz określenia priorytetów dla siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska – lepsze środowisko dla lepszego życia (2011/2194(INI))

(2013/C 258 E/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego – ocena końcowa” (COM(2011)0531),
 - uwzględniając art. 191 i 192 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które odnoszą się do zachowania, ochrony i poprawy jakości zdrowia ludzkiego i środowiska,
 - uwzględniając konkluzje Rady ds. Środowiska z dnia 10 października 2011 r. zatytułowane „Ocena szóstego wspólnotowego programu działania w zakresie środowiska i dalsze działania: w kierunku siódmego unijnego programu działania w zakresie środowiska”,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) zatytułowany „Środowisko Europy 2010 — stan i prognozy” (SOER2010),
 - uwzględniając sprawozdanie techniczne nr 15/2011 Europejskiej Agencji Środowiska zatytułowane „Badanie kosztów zanieczyszczenia powietrza powodowanego przez zakłady przemysłowe w Europie”,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Nasze ubezpieczenie na życie i nasz kapitał naturalny – unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.” (COM(2011)0244),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.” (COM(2011)0112),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy” (COM(2011)0571),
 - uwzględniając białą księgę Komisji pt. „Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu” (COM(2011)0144),
 - uwzględniając wniosek Komisji w sprawie kolejnych ram finansowych na lata 2014-2020 (COM(2011)0398),
 - uwzględniając wnioski Komisji w sprawie reformy wspólnej polityki rolnej (WPR), wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) i polityki spójności,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii i Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0048/2012),
- A. mając na uwadze, że wdrażany obecnie szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska zakończy się z dniem 22 lipca 2012 r.;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

- B. mając na uwadze, że przez dziesięć lat szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska zapewniał nadrzędne ramy dla polityki ochrony środowiska, prowadząc do konsolidacji i znacznego uzupełnienia legislacji w tym zakresie, oraz że przyjęcie programu w drodze współdecyzji wzmocniło jego legalność i pomogło stworzyć poczucie odpowiedzialności, mimo iż państwa członkowskie i Komisja nie zawsze działały zgodnie z tym programem oraz że ma on pewne braki, które należy wyeliminować;
- C. mając na uwadze, że postępy w osiąganiu celów określonych w szóstym wspólnotowym programie działań w zakresie środowiska naturalnego były zmienne, przy czym niektóre z celów osiągnięto (zmiana klimatu, odpady), niektórych nie osiągnięto (powietrze, obszary miejskie, zasoby naturalne), a osiągnięcie jeszcze innych jest zależne od przyszłych starań dotyczących wdrożenia (substancje chemiczne, pestycydy, woda); mając również na uwadze, że szeregowi wyzwania wciąż nie sprostano i że niezbędne jest podjęcie dodatkowych starań;
- D. mając na uwadze, że szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego został przekreślony z powodu niewdrożenia dorobku prawnego w zakresie ochrony środowiska w obszarach kontroli zanieczyszczenia powietrza, wody i oczyszczania ścieków, odpadów i ochrony przyrody;
- E. mając na uwadze, że cel, jakim było powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej do 2010 r., nie został osiągnięty z uwagi na to, że nie określono zobowiązań politycznych ani finansowych;
- F. mając na uwadze, że w raporcie „Środowisko Europy 2010 — stan i prognozy” (SOER2010) stwierdzono, iż nadal istnieją ogromne wyzwania związane z ochroną środowiska, którym należy sprostać, gdyż w przeciwnym razie wywołają negatywne konsekwencje;
- G. mając na uwadze, że należy poddać przeglądowi niektóre aspekty prawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska, w tym przede wszystkim zwiększyć niezależność procedury oceny oddziaływania na środowisko w dyrektywie dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko;
- H. mając na uwadze, że degradacja środowiska – zanieczyszczenie powietrza, hałas, substancje chemiczne, niska jakość wody i degradacja ekosystemu – w znacznym stopniu przyczynia się do zwiększenia częstotliwości występowania chorób przewlekłych; mając na uwadze, że w związku z tym najważniejszym elementem skutecznego procesu zapobiegania chorobom i złemu stanowi zdrowia jest realizowanie ambitnego unijnego programu z zakresu ochrony środowiska;
- I. mając na uwadze, że między państwami członkowskimi utrzymują się duże różnice pod względem jakości środowiska i zdrowia publicznego;
1. podkreśla konieczność możliwie najszybszego przyjęcia siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska, ażeby sprostać stojącym przed nami wyzwaniom w tym zakresie; wzywa zatem Komisję do bezwłocznego przedstawienia wniosku w sprawie siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska;
 2. jest zdania, że w nowym siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy w sposób jednoznaczny wskazać stojące przed UE wyzwania środowiskowe, w tym dotyczące coraz szybciej postępującej zmiany klimatu, pogarszania się stanu naszego ekosystemu i nasilenia nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych;
 3. podkreśla, że w obliczu obecnych wyzwań związanych ze zrównoważonym rozwojem, przed którymi stoi UE, programy działań w zakresie środowiska, jako nadrzędne narzędzia, przyczyniają się do zapewnienia niezbędnej koordynacji poszczególnych polityk Wspólnoty. uważa szczególnie, że w najbliższym dziesięcioleciu rozwiązywanie problemów środowiskowych w jeszcze większym stopniu będzie wymagało bardziej spójnego i zintegrowanego podejścia, które uwzględni powiązania między problemami i występującymi jeszcze lukami i które je likwiduje; w przeciwnym razie może dojść do nieodwracalnych szkód;
 4. jest zdania, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przedstawić korzyści wynikające z rygorystycznej polityki środowiskowej, aby zwiększyć poparcie opinii publicznej i polityczną wolę działania;
 5. jest zdania, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien zawierać konkretne cele, które należy osiągnąć do 2020 r., oraz przedstawiać wyraźną i ambitną wizję środowiska do 2050 r., której celem byłoby zapewnienie wszystkim ludziom wysokiej jakości życia i dobrobytu z uwzględnieniem bezpiecznych limitów środowiskowych;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

6. uważa, że harmonogram siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska powinien być dopasowany do harmonogramu wieloletnich ram finansowych po roku 2013 i strategii „Europa 2020”; podkreśla jednak, że najważniejsze decyzje dotyczące innych obszarów polityki mających duży wpływ na środowisko, zostaną prawdopodobnie podjęte przed przyjęciem siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska;
7. podkreśla, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien przewidzieć właściwe ramy zapewniające odpowiednie finansowanie, w tym finansowanie innowacji, badań i rozwoju oraz że finansowanie celów środowiskowych – w synergii z LIFE – i pełne włączenie ochrony środowiska naturalnego powinno stanowić ważną część kolejnych wieloletnich ram finansowych, reformy wspólnej polityki rolnej, wspólnej polityki rybołówstwa, polityki spójności i programu „Horyzont 2020”; jest zdania w szczególności, że należy umożliwić pojawienie się w UE nowych źródeł finansowania unijnego programu działań w zakresie środowiska na przykład poprzez uruchomienie instrumentów rynkowych i wprowadzenie opłat za usługi ekosystemowe;
8. uważa, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien wyznaczać nadrzędne ramy, które pozwolą sprostać zarówno dzisiejszym, jak i przyszłym wyzwaniom środowiskowym i związanym z trwałością z poszanowaniem już istniejących i planowanych środków;
9. ocenia, że w nadchodzącym dziesięcioleciu w ramach siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska należy zapewnić krajowym i lokalnym organom administracji, obywatelom, przedsiębiorcom i inwestorom niezbędną czytelność i przewidywalność decyzji UE dotyczących środowiska; jest zdania, że ten całościowy program powinien być silnym sygnałem politycznym ze strony UE dla reszty świata i przyczynić się do tworzenia międzynarodowego ładu środowiskowego;
10. zachęca Komisję do oparcia swojego przyszłego wniosku w sprawie siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska na następujących priorytetach (3 x „W”):
- wdrażanie i wzmocnienie
 - włączenie aspektów środowiskowych (integracja)
 - wymiar międzynarodowy;
11. jest zdania, że wiele celów zawartych w szóstym programie działań w zakresie środowiska zostało właściwie określonych, jest jednak również świadom, że wiele z tych celów jest dalekich od realizacji; w związku z tym pragnie, aby więcej z tych celów zostało przeniesionych do siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska;
12. pragnie podkreślić, jak ważne jest umożliwienie, aby zasadę ostrożności ustanowiono nadrzędną zasadą polityki UE w dziedzinie środowiska;

Wdrażanie i wzmocnienie

13. zauważa z niepokojem, że wdrażanie dorobku dotyczącego środowiska nie jest wystarczająco zaawansowane; uważa, że istotne znaczenie ma pełne wdrożenie i egzekwowanie przepisów – na wszystkich szczeblach – oraz dalsze wzmocnienie kluczowych priorytetów środowiskowych i priorytetów dotyczących powiązanych strategii politycznych w zakresie zmiany klimatu, różnorodności biologicznej, zasobów, ochrony przyrody i zdrowia, a także polityki społecznej i polityki zatrudnienia, energii, transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, zrównoważonego rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich; kładzie w związku z tym nacisk na konieczność dysponowania jasnym i spójnym prawodawstwem dotyczącym środowiska, opartym na ocenie polityki publicznej i wnioskach wyciągniętych z doświadczeń;
14. podkreśla, że pełne przestrzeganie unijnego prawa ochrony środowiska jest jednym z zobowiązań traktatowych oraz kryterium, którego spełnienie warunkuje wykorzystanie funduszy UE w państwach członkowskich;
15. podkreśla zasadnicze znaczenie informowania obywateli o politykach UE w dziedzinie środowiska w celu zaangażowania ich w pomyślną realizację tych polityk; w związku z tym wzywa do podjęcia większych starań w tym zakresie w przyszłym programie działań, mając na uwadze, że działania w kierunku lepszego środowiska dla lepszego życia nie mogą być prowadzone jednostronnie i tylko przez instytucje, bez wsparcia samego społeczeństwa;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

Zmiana klimatu

16. uważa, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien gwarantować pełne wdrożenie pakietu klimatycznego i energetycznego oraz przewidywać jego wzmocnienie;

17. uważa, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien odzwierciedlać konieczność podjęcia wiążących celów w zakresie efektywności energetycznej i/lub oszczędności energii, gdyż przyczyni się to do przeciwdziałania globalnemu ociepleniu i zwiększy ochronę środowiska; podkreśla znaczenie elastycznych ram wspólnotowych dla zapewnienia, by proponowane środki z zakresu efektywności energetycznej były odpowiednio dostosowane do warunków panujących w poszczególnych państwach członkowskich;

18. jest zdania, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy również poruszyć kwestie dotyczące okresu po roku 2020 oraz rozważyć wyznaczenie średniookresowych celów w zakresie ograniczania emisji, efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii na rok 2030;

19. uważa, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien również obejmować emisje pochodzące ze źródeł morskich oraz emisje inne niż CO₂;

20. uważa, że adaptacja do zmiany klimatu powinna być należycie uwzględniona w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska, z uwzględnieniem różnych potrzeb regionów, na podstawie przyszłej strategii adaptacyjnej UE; zachęca Komisję do zaproponowania ambitnej reformy przepisów fitosanitarnych UE w celu skutecznego przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych i organizmów szkodliwych, wywołanemu częściowo zmianą klimatu;

21. uznaje dodatkowe korzyści w zakresie ograniczania zanieczyszczenia i wpływu na zdrowie, wynikające z rosnącego poziomu energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych, pod warunkiem że rzeczywiście redukuje ona produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych;

22. zaleca zwiększenie wsparcia dla regionalnych strategii niskoemisyjnych i odpornych na zmianę klimatu oraz dla projektów na małą skalę dotyczących klimatu, prowadzonych przez MŚP, NGO i władze lokalne w ramach podprogramu działań na rzecz klimatu, zawartego w zaproponowanym przez Komisję nowym programie LIFE;

Efektywne i zrównoważone wykorzystanie zasobów

23. przypomina, że niezwłocznie należy ograniczyć zużycie zasobów w ujęciu bezwzględny; wzywa Komisję do przyjęcia szerokiej interpretacji pojęcia efektywnego korzystania z zasobów, tak aby obejmowało ono wszystkie zasoby; podkreśla, że zaliczają się do nich np. zarówno energetyczne, jak i nieenergetyczne zasoby naturalne, w tym woda, ekosystemy, różnorodność biologiczna; wzywa także Komisję do włączenia zrównoważonego zarządzania surowcami i zrównoważonej konsumpcji i produkcji w zakres efektywnego korzystania z zasobów;

24. uważa, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien być instrumentem realizacji długofalowego celu, a mianowicie redukcji śladu ekologicznego o 50 % w ciągu kolejnych 20 lat; podkreśla, że nadmierny ślad ekologiczny UE ogranicza regionalne i globalne perspektywy istnienia naturalnych ekosystemów, które byłyby w stanie dostatecznie wspierać ludzkość;

25. uważa, że należy w całości włączyć założenia planu działania na rzecz Europy efektywnie korzystającej z zasobów do siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska;

26. zachęca Komisję do wykorzystania i doskonalenia już istniejących wskaźników efektywnego korzystania z zasobów, jeśli są dostępne, oraz do niezwłocznego określenia celów w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi oraz wszystkimi innymi zainteresowanymi stronami i - jeśli to konieczne - do możliwie najszybszego opracowania nowych wskaźników i celów zgodnie z zaleceniami w planie działania; ze względu na ograniczenia związane z najważniejszym wskaźnikiem wydajności zasobów zachęca Komisję do jak najszybszego opracowania wskaźnika zużycia materiałów, zgodnie z podejściem opartym na cyklu życia, uwzględniającym ukryte przepływy, to jest ewentualny transfer obciążeń środowiskowych poza UE oraz przemieszczenie się niedoborów i zależności;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

27. jest zdania, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć opracowanie ram legislacyjnych, umożliwiających włączanie w główny nurt wszystkich odnośnych strategii politycznych, a zwłaszcza w strategiach dotyczących zrównoważonej produkcji, pojęcia kaskadowego wykorzystania zasobów, a tym samym zapewnianie pełnego wykorzystania potencjału wyczerpujących się surowców;

28. uważa, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy uwzględnić cele związane z podejmowaniem konkretnych działań koniecznych w środowisku miejskim, w którym żyje większość Europejczyków, i generującym większość emisji CO₂ oraz które ma znaczny wpływ na środowisko, a jednocześnie udzielić wskazówek co do tego, w jaki sposób propagować zintegrowane planowanie środowiska naturalnego w miastach, trwałą mobilność, jakość życia i zdrowie w miastach, uwzględniając zasadę pomocniczości;

29. w celu wdrożenia strategii na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia w środowisku miejskim wzywa Komisję i państwa członkowskie do zbadania możliwości stworzenia europejskich ram wsparcia stopniowego wdrażania planów mobilności w miastach europejskich, ustanowienia procedur i mechanizmów wsparcia finansowego na szczeblu europejskim w celu przygotowania kontroli mobilności w miastach i planów mobilności w miastach oraz ustanowienia tabeli wyników w zakresie mobilności w miastach europejskich;

30. uważa, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć pełną realizację celów w zakresie zrównoważonej i ekologicznej konsumpcji i produkcji, które zostały określone w planie działania, na przykład w odniesieniu do zielonych i trwałych zamówień publicznych, zgodnie z zasadą przejrzystości i uczciwej konkurencji; apeluje o tworzenie polityki produktowej odnoszącej się do całego cyklu życia produktu i uwzględniającej sprzyjające dobrostanowi zwierząt metody produkcji; zachęca Komisję, aby po opracowaniu zharmonizowanej europejskiej metody obliczania śladu ekologicznego produktów, dopilnowała by uwzględniono w niej dodatkowe informacje dla konsumentów o oddziaływaniu produktów na środowisko (oznakowanie ekologiczne, etykieta efektywności energetycznej, etykieta przyznawana produktom rolnictwa ekologicznego itp.); wzywa Komisję do rozszerzenia zakresu stosowania dyrektywy w sprawie ekoprojektu i dokonania przeglądu jej wdrażania;

31. jest zdania, że w ramach siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska należy promować wprowadzanie systemów zachęt mających na celu wspieranie popytu na materiały poddane recyklingowi, zwłaszcza gdy są one zawarte w produktach końcowych;

32. jest zdania, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć pełne wdrożenie przepisów dotyczących odpadów, a w szczególności przestrzeganie hierarchii postępowania z odpadami przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z pozostałymi politykami UE; uważa, że powinien on wyznaczać bardziej ambitne cele jeśli chodzi o zapobieganie, wtórne wykorzystanie i recykling, w tym spadek netto wytwarzania odpadów, niepalenie odpadów, które nadają się do recyklingu lub kompostowania zgodnie z hierarchią dyrektywy ramowej w sprawie odpadów oraz bezwzględny zakaz składowania odpadów gromadzonych selektywnie, a także cele sektorowe w zakresie efektywnego korzystania z zasobów i wskaźników efektywności procesów; przypomina, że odpady są również zasobem, często można je ponownie wykorzystać i w takim przypadku możemy zapewnić efektywne wykorzystanie zasobów; wzywa Komisję do zbadania, w jaki sposób można poprawić efektywność zbierania odpadów pozostałych po produktach konsumpcyjnych poprzez rozszerzenie zakresu stosowania zasady rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz dzięki wytycznym dotyczącym zarządzania systemami zwrotu, zbierania i recyklingu; podkreśla potrzebę zainwestowania w recykling surowców i metali ziem rzadkich, ponieważ wydobywanie, rafinacja i recykling tych metali mogą mieć poważne skutki dla środowiska, jeżeli nie są należycie prowadzone;

33. jest przekonany, że określone wcześniej w kilku dyrektywach cele odnoszące się do zbierania i sortowania odpadów należy dalej rozszerzać i wykorzystać do osiągnięcia jak największego wyniku i jak najwyższej jakości odzyskiwanych surowców na poszczególnych etapach recyklingu: zbierania, demontażu, wstępnej obróbki i recyklingu/rafinacji;

34. jest zdania, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy uwzględnić przepisy określone w projekcie dotyczącym polityki wodnej UE, a także podkreśla znaczenie bardziej skoordynowanego podejścia do ustalania cen wody; zachęca zatem Komisję do ułatwienia dostępu do pomysłów rozwiązujących problem niedoboru wody, odzysku wody i rozwijania alternatywnych technik nawadniania oraz wspierania optymalizacji hierarchii użycia wody pobranej z cyklu wodnego, w szczególności poprzez recykling wody do celów rolniczych i przemysłowych w stosownych przypadkach i z odzyskaniem składników odżywczych oraz energii zawartych w ściekach;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

35. wzywa państwa członkowskie do pełnego i skutecznego wdrożenia prawodawstwa dotyczącego wody oraz jest zdania, że w celu zapewnienia zgodności z ramową dyrektywą wodną oraz dyrektywą w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim konieczne jest opracowanie działań na rzecz odzyskania naturalnych brzegów rzek oraz ponownego zalesienia przyległych obszarów;

36. wzywa Komisję do zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów w formułowanie celów, które powinny zapewnić trwałość użytkowania gruntów w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska; wzywa Komisję do określenia najważniejszych problemów związanych z użytkowaniem gruntów, takich jak zmniejszanie się liczby siedlisk półnaturalnych i wypieranie wartościowych sposobów użytkowania gruntów przez uprawę roślin przeznaczonych do wytwarzania biopaliw; podkreśla w związku z tym zapotrzebowanie na kryteria zrównoważonego rozwoju dla biomasy i biopaliw, które uwzględnią problem pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów;

37. jest zdania, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy odnieść się do skutków europejskich strategii politycznych poza UE i zwraca się do Komisji o zajęcie się kwestią zmniejszenia unijnego „śladu gruntowego” w państwach trzecich, w szczególności poprzez rozwiązanie problemu pośredniej zmiany sposobu użytkowania gruntów spowodowanej biopaliwami i biomasą dla celów energetycznych, a także o uwzględnienie celu, zgodnie z którym żadne grunty o dużym znaczeniu środowiskowym nie będą przeznaczane pod uprawy dla UE;

Różnorodność biologiczna i leśnictwo

38. podkreśla znaczenie podejmowania natychmiastowych działań, które pozwolą UE wkroczyć na właściwą drogę w kierunku pełnej realizacji jej własnych celów w zakresie różnorodności biologicznej do 2020 r. oraz jej zobowiązań na arenie międzynarodowej w zakresie ochrony różnorodności biologicznej, ponieważ nie możemy sobie pozwolić na kolejną porażkę oraz planowania wystarczających zasobów na rzecz ochrony sieci Natura 2000; jest zdania, że trudności napotkane podczas realizacji celów wyznaczonych na 2010 r. wskazują na potrzebę dogłębnego przeglądu dotychczas stosowanych metod; uważa, że należy przeprowadzić zintegrowane badania strategiczne, w tym badanie elementów, które mogłyby mieć wpływ na obszary chronione; uważa, że wyniki tych badań należy uwzględnić w planowaniu przestrzennym oraz powinny im towarzyszyć kampanie edukacyjne i informacyjne na temat znaczenia lokalnych zasobów i ich ochrony;

39. uważa, że należy w całości włączyć do siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska cele strategii UE do 2020 r. w zakresie różnorodności biologicznej, w tym jej kierunki i działania, co zapewni pełną realizację tego programu; uważa, że konieczne jest nasilenie niektórych działań w krótkiej perspektywie, tak by różnorodność biologiczna była wyraźniej obecna we wszystkich obszarach polityki oraz że konieczne są dodatkowe działania (np. na rzecz odbudowy zdegradowanych ekosystemów), aby osiągnąć cel wyznaczony na 2020 r.; podkreśla, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska zapewni szerokie ramy, wspierające przyjmowanie niezbędnych instrumentów prawnych i finansowych, w tym najpierw gwarantowanego finansowania sieci Natura 2000;

40. podkreśla znaczenie zmobilizowania unijnego i krajowego wsparcia finansowego pochodzącego ze wszystkich możliwych źródeł, a także stworzenia innowacyjnych mechanizmów finansowania w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu wsparcia dla różnorodności biologicznej;

41. zachęca Komisję do opublikowania do końca 2012 r. komunikatu w sprawie nowej strategii leśnej dla Unii Europejskiej i do zaproponowania skutecznych środków służących poprawie współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie leśnictwa, wspieraniu racjonalnego wykorzystania zasobów leśnych i zrównoważonej gospodarki leśnej;

42. zaleca zwrócenie większej uwagi na lasy w ramach nowej wspólnej polityki rolnej poprzez promowanie agroleśnictwa; zaleca też wspieranie polityki rozwoju obszarów wiejskich opartej na koncepcji krajobrazów zrównoważonych;

43. domaga się opracowania nowego rozporządzenia wspólnotowego w sprawie zapobiegania pożarom, lub przynajmniej ustanowienia wzmocnionej współpracy między państwami członkowskimi w tej dziedzinie;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

Jakość środowiska a zdrowie

44. jest zdania, że ponieważ złe warunki środowiskowe wywierają istotny wpływ na zdrowie, generując przy tym wysokie koszty, w ramach siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska należy zwłaszcza:

- w dalszym ciągu uwzględniać cel szóstego wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego, zgodnie z którym do roku 2020 substancje chemiczne będą produkowane i stosowane wyłącznie za pomocą takich metod, które nie będą miały znacznego negatywnego wpływu na zdrowie ani na środowisko;
- zająć się jakością powietrza z uwzględnieniem jakości powietrza w pomieszczeniach oraz jej wpływem na zdrowie;
- zająć się hałasem i jego wpływem na zdrowie;
- zapewnić opracowanie specjalnych środków dotyczących pojawiających się zagrożeń dla zdrowia ludzi i zwierząt, którym obecnie nie poświęca się wystarczającej uwagi, zbadać skutki nowych technologii, takich jak nanocząsteczki, substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego lub połączone skutki działania różnych substancji chemicznych na zdrowie ludzi i zwierząt na podstawie analiz naukowych i powszechnie przyjętych definicji, o ile są one dostępne;
- uwzględnić działania mające na celu ochronę zdrowia dzieci przed zanieczyszczeniem środowiska w oparciu o przyjętą w marcu 2010 r. przez Biuro Regionalne WHO dla Europy deklarację z Parmy dotyczącą środowiska i zdrowia;
- zapewnić połączenie z drugim planem działania na rzecz środowiska i zdrowia;

45. podkreśla, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy określić konkretne cele, których osiągnięcie pozwoli dopilnować tego, by do 2020 r. zdrowiu Europejczyków nie zagrażały już zanieczyszczenie ani substancje niebezpieczne;

46. jest zdania, że należy w pełni uwzględnić metody stosowane do oceny ryzyka powodowanego przez substancje chemiczne, a nadrzędne znaczenie nadać znalezieniu alternatywy dla testów na zwierzętach; uważa także, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć przyjęcie ogólnounijnej strategii na rzecz ograniczania liczby zwierząt wykorzystywanych do testowania bezpieczeństwa, a jednocześnie zagwarantować wysoką jakość życia ludzi i zwierząt w UE;

47. jest zdania, że potrzebne jest holistyczne podejście do zdrowia i środowiska, które koncentrowałoby się na środkach ostrożności i zapobieganiu ryzyku, a w szczególności uwzględniało grupy szczególnie wrażliwe takie jak płody, dzieci i młodzież;

48. jest zdania, że na szczeblu UE należy podejmować wysiłki na rzecz koncentrowania się na zapobieganiu chorobom i podejmowaniu środków ostrożności oraz propagowaniu przyjaznych dla środowiska działań w obszarze badań naukowych, innowacji i rozwoju, aby zmniejszać środowiskowe obciążenie chorobami;

49. uważa, że siódmy unijny program działań w zakresie środowiska powinien rozwiązać problem transportu promując dokonywanie większej liczby inwestycji w systemy transportowe przyjazne dla środowiska, a także proponując rozwiązania problemów dotyczących zanieczyszczenia, emisji CO₂ i mikrodrobin;

50. uważa za istotne, aby siódmy unijny program działań w zakresie środowiska poświęcił dużą uwagę kwestii dalszego wycofywania rtęci, zarówno w UE, jak i poza jej terytorium;

Egzekwowanie przepisów

51. wzywa państwa członkowskie do zadbania o kompletne i właściwe wdrożenie prawodawstwa UE w zakresie środowiska oraz przyjętych strategii politycznych, a także do zapewnienia odpowiednich zasobów i środków finansowych pozwalających na jego pełne wdrożenie również w czasach kryzysu, ponieważ niewdrożenie lub niepełne wdrożenie prawodawstwa UE w zakresie środowiska będzie nie tylko sprzeczne z prawem, lecz również o wiele bardziej kosztowne dla społeczeństwa w perspektywie długoterminowej;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

52. uważa, że istotne znaczenie ma wzmocnienie Europejskiej Sieci Wdrażania i Egzekwowania Prawa Ochrony Środowiska (IMPEL) oraz wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania na temat możliwości w tym względzie;

53. wzywa Komisję do systematycznego stosowania *ex ante* środków kontroli zgodności ze wszystkimi odnośnymi prawami wspólnotowymi, w szczególności w obszarze polityki spójności, przed przyznaniem jakiegokolwiek finansowania;

54. uważa za istotne, by siódmy unijny program działań w zakresie środowiska był traktowany jako instrument komunikacji z Europejczykami, dzięki czemu będzie on w stanie mobilizować obywateli, w tym do realizowania w terenie przyjętych strategii politycznych;

55. wzywa Komisję do zwiększenia jej roli „strażniczki Traktatów”, aby zagwarantować prawidłową transpozycję, wdrożenie i egzekwowanie przepisów dotyczących środowiska przez wszystkie państwa członkowskie; zaleca silniejsze zaangażowanie samorządów lokalnych w cały proces opracowywania polityki ochrony środowiska w celu poprawy ogólnego wdrażania prawodawstwa, w szczególności poprzez powołanie zespołów ds. transpozycji prawa ochrony środowiska na szczeblach regionalnym i lokalnym; wzywa w związku z tym Komisję do zbadania, jaką rolę Europejska Agencja Środowiska mogłaby odegrać w odniesieniu do transpozycji i wdrażania;

Włączenie aspektów środowiskowych (integracja)

56. uważa, że znaczenie aspektów środowiskowych wzrasta również w pozostałych politykach sektorowych oraz że w związku z tym wskazane byłoby większe zintegrowanie polityki ochrony środowiska z pozostałymi obszarami polityki;

57. zachęca Komisję do opracowania wskaźników, które umożliwią zmierzenie stopnia takiej integracji i osiągniętej poprawy w tym względzie;

58. jest zdania, że cele strategii na 2050 r. można osiągnąć tylko wtedy, jeśli wdrażane będą dodatkowe strategie, w tym ocena rolnictwa, ponowne zalesianie i wprowadzenie politycznych zachęt do innowacji oraz rychłego wykorzystywania energii słonecznej, geotermalnej i morskiej;

59. wzywa Komisję do uwzględnienia w swoim wniosku dotyczącym siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska zagregowanej listy wszystkich dotychczasowych celów związanych z ochroną środowiska, określonych dla różnych obszarów polityki, zwłaszcza w odniesieniu do zmiany klimatu, różnorodności biologicznej, transportu, energetyki, rolnictwa, rybołówstwa i polityki spójności, oraz do przeprowadzenia ich łącznej analizy w celu uzyskania rzetelnego porównania i zapewnienia spójności celów;

60. wzywa Komisję, aby podczas przeglądu dyrektywy dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko i dyrektywy 2001/42/WE, dopilnowała by przyczyniały się one do trwałego użytkowania gruntów będących najważniejszym zasobem w UE oraz także do rozszerzenia zakresu ocen oddziaływania na środowisko tak, by obejmowały one nie tylko duże projekty, a jednocześnie należy zostrzyć i rozszerzyć kryteria tego rodzaju ocen tak, by obejmowały m.in. odniesienie do kaskadowego wykorzystania zasobów i analizę całego cyklu życia;

61. wzywa Komisję do zaproponowania procedury, która pozwoli na zagwarantowanie bezstronności i niezależności oceny oddziaływania na środowisko, przede wszystkim poprzez wyeliminowanie bezpośredniego związku między podmiotami prowadzącymi projekty a podmiotami oceniającymi;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

62. zaleca znalezienie właściwej równowagi między koniecznością przeciwdziałania zmianie klimatu i zapobiegania lub łagodzenia skutków utraty różnorodności a siódmym programem działań w zakresie środowiska, aby możliwe było osiągnięcie celów strategii „Europa 2020” i uniknięcie skutków finansowych spowodowanych zmianą klimatu i utratą różnorodności biologicznej; podkreśla w tym kontekście znaczenie polityki spójności po roku 2013; podkreśla ponadto – mając na uwadze politykę zapobiegania – konieczność uznania tych kosztów jako inwestycji na przyszłość, a także inwestycji w nowe miejsca pracy oraz konieczność prowadzenia kampanii informacyjnych, kampanii w zakresie szerzenia wiedzy i innych kampanii mających na celu wymianę wzorcowych praktyk na wszystkich szczeblach; podkreśla potrzebę lepszego wykorzystania pomocy technicznej na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu poprawy zdolności administracyjnych w koniecznych przypadkach; uważa za niezbędne efektywne łączenie celów z zakresu badań i innowacji z lokalnymi i regionalnymi potrzebami rozwoju;
63. jest zdania, że cele strategii na 2050 r. można osiągnąć tylko wtedy, jeśli wdrażane będą dodatkowe strategie, w tym ocena rolnictwa, ponowne zalesianie i wprowadzenie politycznych zachęt do innowacji oraz rychłego wykorzystywania energii słonecznej, geotermalnej i morskiej;
64. uważa, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy uwzględnić jednoznaczny i szczegółowy plan – zarówno na szczeblu europejskim jak i krajowym – stopniowego wycofywania do 2020 r. wszystkich dotacji prowadzących do szkodliwych skutków dla środowiska, np. szkodliwych dla bioróżnorodności, w celu respektowania zobowiązań z Nagoi;
65. uważa, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć włączenie aspektów środowiskowych wykraczających poza obecny główny wskaźnik dotyczący zmiany klimatu i energii do europejskiego semestru; wzywa w związku z tym w szczególności Komisję do włączenia kwestii efektywnego gospodarowania zasobami w formie zawartej w planie działania na rzecz wydajnego wykorzystania zasobów oraz do monitorowania za pośrednictwem europejskiego semestru stopnia realizacji przez państwa członkowskie wydanych dla poszczególnych państw zaleceń;
66. podkreśla istotną rolę regionalnych i lokalnych organów władzy, organizacji pozarządowych, środowiska akademickiego oraz społeczeństwa obywatelskiego i sektora prywatnego w propagowaniu i wdrażaniu skutecznej polityki ochrony środowiska w całej UE;
67. uważa, że aby osiągnąć znaczące wyniki w realizacji programu potrzeba więcej wsparcia na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów w ten proces; zwraca uwagę na sytuację regionów i obszarów charakteryzujących się specyficznymi uwarunkowaniami geograficznymi, takich jak wyspy, regiony górskie lub regiony słabo zaludnione; z zadowoleniem przyjmuje propozycje Komisji dotyczące większego wykorzystania ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko podczas podejmowania decyzji na szczeblu lokalnym i regionalnym;
68. podkreśla, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć pełne wdrożenie konwencji z Aarhus, zwłaszcza w odniesieniu do dostępu do wymiaru sprawiedliwości; zwraca w związku z tym uwagę na palącą potrzebę przyjęcia dyrektywy w sprawie dostępu do wymiaru sprawiedliwości; wzywa Radę do wywiązania się z jej zobowiązań wynikających z konwencji z Aarhus oraz do przyjęcia wspólnego stanowiska w sprawie odpowiedniego wniosku Komisji przed końcem 2012 r.;
69. uważa, że celem siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska powinno być wspieranie opracowywania alternatywnych względem PKB modeli mierzących wzrost gospodarczy i dobrobyt;
70. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania „ekologicznej gospodarki” w skali światowej, z uwzględnieniem aspektów środowiskowych, społecznych i gospodarczych, takich jak zmniejszenie ubóstwa;

Piątek, 20 kwietnia 2012 r.

71. podkreśla znaczenie uświadamiania obywatelom UE, zwłaszcza w obecnej sytuacji gospodarczej, że ochrona środowiska naturalnego nie jest sprzeczna ze zrównoważonym rozwojem gospodarczym i społecznym; w tym celu wspiera promowanie skutecznych projektów i informowanie społeczeństwa o możliwościach rozwoju gospodarczego, który nie szkodziłby środowisku, na obszarach istotnych z punktu widzenia dziedzictwa naturalnego i kulturowego, takich jak sieć Natura 2000;

72. przypomina, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć właściwe ramy zapewniające odpowiednie finansowanie, w tym finansowanie innowacji, badań i rozwoju;

73. uważa, że program LIFE+ powinien być zarządzany przez Komisję, przy czym należy położyć nacisk na projekty w zakresie innowacji i doskonałości wspierające MŚP oraz ośrodki badawczo-rozwojowe, i traktujące priorytetowo opierające się na systematycznym i integralnym podejściu zachowanie różnorodności biologicznej, a także na technologie rolne kompatybilne z ochroną gleby i łańcuchem pokarmowym ekosystemów fauny; uważa, że unijny program LIFE+ należy szerzej promować we wszystkich regionach Europy w celu zachęcania do prowadzenia działalności innowacyjnej na szczeblu lokalnym oraz zwiększenia oddziaływania i znajomości sekcji tego programu dotyczącej „polityki i zarządzania w zakresie środowiska”;

74. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania, w kontekście następnego programu ramowego w zakresie badań, programu w zakresie badań i innowacji ukierunkowanego na nowe materiały i zasoby, które w przyszłości mogłyby zastąpić surowce występujące w niedoborze;

Wymiar międzynarodowy

75. uważa, że celem siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska powinno być włączenie aspektów środowiskowych do wszystkich stosunków zewnętrznych UE, a zwłaszcza porozumień w sprawie pomocy rozwojowej i handlu, dzięki czemu możliwe byłoby propagowanie ochrony środowiska w państwach trzecich; zachęca do wspierania przez UE planowania badań w obszarze środowiska wspólnie z sąsiadami;

76. zachęca Komisję do uwzględnienia w swoim wniosku unijnego celu udzielania pełnego wsparcia pracom ONZ, Banku Światowego i Europejskiej Agencji Środowiska nad rachunkowością środowiskową, aby wyposażyc wszystkie kraje świata w zharmonizowany system rachunkowości środowiskowej; wyraża zadowolenie w związku z zobowiązaniami przewidzianymi we wspólnotowej strategii ochrony różnorodności biologicznej, mającymi na celu poprawę znajomości ekosystemów i usług ekosystemowych w UE (np. funkcji lasów); zachęca do skoordynowania doświadczeń poszczególnych państw członkowskich i do dzielenia się uwagami metodologicznymi dotyczącymi rachunkowości ekosystemowej;

77. uważa, że w siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska należy przewidzieć terminową realizację międzynarodowych zobowiązań UE, zwłaszcza przyjętych w ramach UNFCCC i CBD;

78. apeluje do Komisji o włączenie do siódmego unijnego programu działań w zakresie środowiska rezultatów konferencji Rio+20 odnoszących się do gospodarki ekologicznej i usprawnienia międzynarodowego systemu zarządzania środowiskiem;

*

* *

79. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.